

HALLÅ DÄR...

... Daniel Waluszewski, tidigare Eskilstunabo, som romandebuterar med "Med en blick över axeln" – om sin farfars väg från koncentrationslägret Auschwitz och in i det svenska samhället.

Varför skriver du om din farfar?

– Jag har alltid trott att jag känt till min farfars historia. Men så fick jag tips om att kolla i Riksarkivet. Det var en chock. Jag insåg att farfar bara berättat huvuddragen. I de olika myndighetsarkiven fanns protokoll från förhör när han kom till Sverige och när han ansökte om asyl. I akterna från Säpo-arkivet framgick att Säpo övervakat honom under mer än 25 år. Det gav helt nya perspektiv på hans historia.

Blev han hårt ansatt av de svenska myndigheterna?

– Delvis. Han tycks ha bemötts med både välvilja och skepsis. Det svenska agerandet var tudelat. Å ena sidan fick han god hjälp rent fysiskt, med läkarundersökning och vård. Å andra sidan erbjöds ingen psykologisk hjälp alls. Det verkar inte ha funnits någon medvetenhet alls om att han skadats av det krig som splittrat hans familj.

Varför berättade han inte? Ville han skydda er?

– Nej, jag tror han var helt fokuserad på att starta ett nytt liv i Sverige. Han bestämde sig för att lägga sina upplevelser bakom sig. Jag minns honom från min barndom som en godmodig och positiv person som gärna berättade historier – men inte från den här tiden. Han ville gå vidare. Min pappa uppmanade honom att någon gång skriva ned sin historia. Men när

han gick bort för fem år sedan hittade vi inget som tydde på att han försökt.

Blir det fler böcker?

– Vi får se. Jag startade eget förlag när jag gav ut boken och har lite utgivning av andra på gång.

Vad gör du i det civila?

– Jag är civilekonom på näringsdepartementet.

Eva Axelsson